

Платон створив огидну тоталітарну державу, що він був неправий. При цьому ми не хочемо зрозуміти, що автор мав на увазі зовсім інші поняття про людські цінності, що, можливо, Платон не збирався втілювати в життя саме цей проект, що він писав про ідею держави. Обвинувачуючи Платона в тоталітаризмі, ми самі придушуємо його волю, ми самі стаємо тоталітарними людьми, що знищують право людини на іншу думку, іншу культуру. Можливо, це споконвічно закладено в нас, як інстинкт самозбереження, і без нього людина перестане бути людиною. Проте, треба зрозуміти, що в будь-якій, навіть самій буденній ситуації, людина має право на власну думку.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кремень В.Г. Філософія : мислителі, ідеї, концепції : підручник/ В. Г. Кремень, В. В. Ільїн. - К. : Книга, 2005. - 528 с.
  2. <http://bookz.ru/authors/platon/gosudarstvo/l-gosudarstvo.html>.
  3. http://bookz.ru/authors/platon/plato_zakonv/l-plato_zakony.html.
- Наук. кер. – Опанасюк В.В, *ст. викл.*

БУТТЯ ЯК ВІЧНА ФІЛОСОФСЬКА ПРОБЛЕМА

Цирулик О.М., *гр. ЕМ-82*

Введення Парменідом у філософію поняття буття виявилось перспективним. За допомогою поняття буття філософи розробляли згодом різні концепції світу. Так, І. Кант створює гносеологічну концепцію буття. На думку філософів, буття - це життя. Буття у філософській антропології розглядається як здатність людини виходити за сферу об'єктивності і обґрунтовувати все суще. Неотомісти вищою реальністю визнають чисте буття і розуміють його як божественний першопочаток, що має духовний зміст. У контексті марксистської філософії буття ототожнюється з природою, буття взагалі є відкрите питання, починаючи з тієї межі, де припиняється поле зору.

У вітчизняній філософії існують різні підходи до розуміння буття. Філософ Г.Сковорода виділив три світи: мікрокосм, макрокосм і світ символів. Матеріаліст І.Франко розумів під буттям природу.

У сучасній філософії існує багато підходів вирішення проблеми буття. І все ж кожний із способів вирішення проблеми

містить питання, невизначеність, які стимулюють нові філософські пошуки.

У широкому розумінні буття є захоплююча реальність, гранично загальне поняття про суще взагалі. Буття є те, що існує: матерія, речі, властивості, зв'язки і відносини. У формі духовної реальності існують ідеї, теорії, гіпотези, навіть плоди найбурхливішої фантазії, міфи та ін. Отже, буття охоплює і матеріальне, і духовне.

Важливою особливістю категорії буття вважається обов'язкова наявність у реальних речей певних властивостей. Щоб мати властивості, річ спочатку повинна бути. І в такому розумінні буття передує всьому, що є у світі.

За М.Хайдеггером, буття - своєрідна просіка, що відкриває таємницю сущого і робить його доступним і розумним. СENS буття якраз і полягає у розкритті таємниці. Такий сENS може появлятися лише у наявності людського існування, розкриття якого відбувається завдяки настроям. А сENS існування - у виявленні буття як просіки всього сущого [1, с. 23].

Характеристика загальної категорії буття дає можливість виділити основні форми буття людини та його специфіку.

Людина в процесі активної цілеспрямованої діяльності перетворює природу на світ свого буття, який, з одного боку, забезпечує її існування і життєдіяльність, а з іншого - руйнує природу і створює загрозу власному існуванню. Якщо зникне людина, зникне і світ як світ буття людини, але це не означає, що зникне природа і зміни, які відбулися у ній за допомогою людини. Природа втратить свою якісну визначеність як світ людського буття.

Розглядаючи проблему буття, філософія виходить із того, що світ існує. Філософія фіксує не просто існування світу, а більш складний зв'язок всезагального характеру, предмети та явища світу. Вони разом з усіма їхніми властивостями, особливостями існують і таким чином об'єднуються з усім тим, що є, існує у світі.

Людина - істота, яка володіє свідомістю і здатна до спілкування. Наявність свідомості у людини якісно виділяє її серед інших високорозвинених тварин і надає їй буттю нових особливостей.

По-перше, завдяки свідомості людина на основі предметно-практичної діяльності задовольняє свої потреби і таким чином взаємодіє з іншими формами буття.

По-друге, людина має не тільки свідомість взагалі, але так само й душу, що дозволяє їй усвідомлювати себе, свою історичність, свою неминучу смерть. Діяльність душі створює умови для розуміння залежності і, водночас, відносної незалежності людини від зовнішнього середовища, забезпечує самостійність мислення, свободу. Індивідуальний дух встановлює зв'язок людини зі світом інших форм буттєвості, усвідомлює їх суть і таким способом піднімається над світом тварин і природи.

Завдяки тілесно-духовній організації людина є особистістю, здатна до цілеспрямованої, планомірної діяльності, до творчості, до самоусвідомлення та самоздійснення. Людина підноситься над природою як духовно-культурна істота.

Отже, проблема буття - це вічна проблема філософії. Незалежно від того, як філософи розуміють справжнє буття, філософія виокремлює і співвідносить розмаїття його форм, категорій та структур. Філософи намагаються досягнути нескінченності і вічності буття, оскільки з цим пов'язане існування самої людини.

ЛІТЕРАТУРА

1. Хайдеггер М. *Время и бытие.* / М. Хайдеггер; пер. с нем. В. В. Библихина. - М. : Мысль, 1993.- 187 с.

Наук. кер. – Опанасюк В.В, *ст. викл.*